

EEN SPOORWEGONGELUK OP DEN NORTHERN-PACIFIC RAILROAD.

Na afloop van de lessen der »Summerschool» te Berkeley, wenschte ik het Yellowstone-Park te bezoeken, en begaf mij daartoe op Vrijdagavond, 5 Aug. langs den gebruikelijken weg daarheen, met het vooruitzicht omstreeks vier nachten en vier dagen in den trein door te brengen. Dit is trouwens, een gevolg van het zachtere rijden der wagens, niet zoo bezwaarlijk als het ons wel toeschijnt.

De weg gaat aanvankelijk naar het Noorden, bijna evenwijdig met de kust van den Pacific-Ocean tot een paar uren voorbij Portland in Oregon. Daar slaat de weg rechts om en gaat men, hoewel met talrijke bochten, toch in hoofdzaak in westelijke richting. Wij kwamen 's avonds aan den eersten uitlooper der Trochy Mountains, en reden door een smal dal, met een heerlijken bergstroom tusschen steile rotsen, allengs omhoog. De nacht viel echter in, terwijl wij in het gebergte waren. Om 4 uur des morgens zouden wij Pasco in den Staat Washington voorbij rijden, om 's morgens reeds een eind op den weg naar Spokane gevorderd te zijn.

Toen ik 's morgens om 8 uur wakker werd stond de trein echter

stil en waren wij ter nauwernood voorbij het station van Pasco gekomen. De weg was versperd door een omgevallen goederentrein, en wij moesten wachten tot alles zooverre hersteld zou zijn, dat wij veilig verder konden rijden.

Een locomotief lag schuin over de rails, een aantal wagens waren inééngedrukt en links en rechts van den weg afgeworpen. Daarop volgden andere, die minder beschadigd waren, en daarna een vijftien nagenoeg onbeschadigde wagens.

De ramp had gelukkig zonder persoonlijke ongelukken plaats gevonden. De goederentrein had twee locomotieven en moest voorbij Pasco met één enkele verder rijden. De voorste was dus losgehaakt, en vooruitgereden om op een zijspoor te gaan, terwijl de geheele trein met volle snelheid, 50 mijlen per uur, doorreed. De zon was nog niet opgegaan en het was nog donker. Door een nog onopgehelderde vergissing kwam de losse locomotief weer op het oude spoor terug en reed dus met volle vaart tegen den trein aan. Haar kolenwagen was er tusschen en werd verbrijzeld, het wielensstel naar de eene zijde geworpen, terwijl de kolenbak omkantelde en naar de andere zijde viel. De losse locomotief kreeg weinig schade, maar de andere werd geheel uit de rails getild en opzij geworpen, terwijl zooals ik zeide het voorste deel van den trein ineengeschoven werd. De machinist bleef kalm op zijn plaats, remmen zooveel hij kon, maar zijn helpers sprongen links en rechts van den wagen af, gelukkig ook zonder zich ernstig te bezeeren.

Toen ik vóór mijn ontbijt de plaats van het ongeluk bezocht, was de losse locomotief reeds weggebracht, en de kolenwagen gedeeltelijk op zij geschoven. Daarna kwam onze locomotief om den kolenbak te verwijderen, nu eens trekkende, dan weer duwende, terwijl aan de achterzijde de eene kant met palen tegen de dwarsleggers gesteund werd. Zoo gelukte het in ruim een uur den bak van de rails te draaien en zoover op zijde te brengen, dat de locomotief, en dus ook de trein daar door kon rijden.

Het was natuurlijk onmogelijk om den omgevallen trein in één dag op te ruimen. Daarom moest een zijspoor langs die plaats gemaakt worden. Hiertoe kwam om 9- uur een trein van de richting van Portland aan, met een vijftigtal arbeiders en de noodige gereedschappen. Men begon eerst de geul langs de spoorlijn te vullen, en de rails, over een lengte van een honderdtal dwarsleggers, op dezen tijdelijken weg te schuiven, zonder ze van elkander of van de hoofd-

lijn los te maken. In ruim een uur was dit eerste deel van het werk gereed. Daarna moest natuurlijk hetzelfde aan den oostelijken kant van den gebroken trein gedaan worden, terwijl ondertusschen een tijdelijk lijntje moest worden gemaakt, om beide te verbinden. Dit geheele werk werd in 4 à 5 uren voltooid, zoodat wij na een oponthoud van omstreeks 10 uren verder konden rijden.

Het gebeurt in Amerika nog al eens, dat personen zich op de wielenstellen onder een wagen verschuilen, om zoodoende een reis voor niets mede te maken. Zoo iemand bevond zich juist onder een der ineengedrukte wagens, maar hij werd zijdelings uitgeworpen en viel in het zand zonder letsel.

Toen ik kwam waren de tien achterste geheel onbeschadigde wagens reeds door een locomotief afgehaald, en op weg naar Spokane. Twee volgende waren zeer weinig gebroken, ofschoon zij zelve de rails, waar die voor den wissel schuin over den weg liepen, doorgebroken hadden, den wissel en geheele stukken rail vernielende. Zij konden echter nog op de rails worden geschoven en werden ook door een locomotief afgehaald. Zij reden juist weg toen ik aan kwam.

De locomotief lag met zijn linkerwielen tegen de rechter rail aan, terwijl de rechterwielen diep in het zand gedrukt waren. Haar stootbalk was grootendeels tot splinters gebroken, maar overigens scheen zij slechts in geringe mate beschadigd. De beschadigde wagens zijn als het ware in een dubbele lus ineengedrukt, de eene lus is rechts van de lijn in het zand geschoven, de andere links. Het zijn meest wagens van Armour & Co's maatschappij, hammen in ijs gepakt vervoerende. Een wagen is geheel aan splinters van zijn onderstel afgeschoven en zijn dak over een anderen wagen heen. Hammen en ijs lagen in hoopen over den weg en van Pasco uit reden wagens, elk met een zestal paarden bespannen, heen en weer over de stuivende zandwegen, om de hammen te halen en te bergen. Een andere wagen was vol zakken meel, deze stond nog rechtop, maar was ook van de wielen afgeschoven en grootelijks beschadigd. Een deel der zakken lag er nog in, maar een ander deel was al in veiligheid gebracht, evenals de hammen. Aan de andere zijde van den weg was een derde wagen, dwars op de lijn en van de wielen af uitgeschoven, de deur er van was gebroken en de einden beschadigd, maar de inhoud was zoo goed als veilig. Deze wagen en de steenkolenwagen waren tegen de rails van de andere lijn aangedrukt, en hadden deze op verscheidene plaatsen gebroken en gebogen, en hun dwarsleggers op

zijde geschoven waardoor de eene rail in den grond en de andere omhoog geschoven was.

Brand is er gelukkig niet bij ontstaan. In deze dorre waterlooze vlakke waar zelfs geen boom groeit, en de korenvelden deels afge maaid, deels ook al omgeploegd zijn, zou een brand haast niet te blusschen geweest zijn en de dicht opeen gehoopte massa, die uit houtsplinters, gebroken planken en balken, en daarenboven uit meelzakken en hammen bestond, allicht geheel hebben verteerd.

Uit onzen trein, die voor de overwegen op een kleine vijf minuten afstands was blijven staan, kwamen de reizigers natuurlijk naar het ongeval kijken. Fotografen en reporters, de laatsten kenbaar aan hun gele blaadjes, waren druk aan het werk en een der laatsten sprak mij, toen hij gereed was met zijn verslag, geheel uit sympathie aan, — misschien ook om zijn verslag op te sieren met een verhaal over een europeeschen collega. Hij vroeg mij ten minste allerlei over mijn reis en gaf mij daarentegen weer alle inlichtingen, die hij omtrent het ongeluk van de verschillende treinbeambten bijeengegaard had. De lijn van den Northern-Pacific heeft slechts één track, één spoor, en het is in vele opzichten een geluk, dat deze ramp gebeurd is op een plaats, waar dubbel spoor ligt en drie dubbel spoor dicht bij is. Onze trein is op een zijspoor gereden, zoodat de treinen met werkvolk en materiaal langs ons konden rijden en vlak bij de verongelukte wagens komen. Ware het in het bergachtige gedeelte tusschen steile rotsen gebeurd, dan zou de weg voor vele dagen versperd zijn. En ware het op de steile helling van een dal gebeurd, zoo zou de trein vermoedelijk omlaag gestort zijn.

Spoorwegongelukken zijn in Amerika veelvuldiger dan bij ons. Ten deele omdat de wegen op vele plaatsen en over groote afstanden met minder zorg gemaakt zijn, ten deele ook om de zorgeloosheid bij het rijden. Trouwens zorgeloosheid is een der karaktertrekken in de westersche staten, getuige de tallooze boschbranden. De treinen rijden bijna onophoudelijk langs uitgestrekte bosschen van half verbrande stammen, en hier en daar ziet men er de vlammen nog uitslaan. Gisteren zag ik een hollen stam, die van binnen brandde en waar boven uit de vlammen sloegen als uit een brandenden schoorsteen. Op mijn reis van het westen naar het oosten had ik ook reeds een spoorwegongeluk bijgewoond, dat echter klein was en slechts een oponthoud van drie uren veroorzaakte.